

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

ОСНОВИ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

Шифр та назва спеціальності

122 – Комп'ютерні науки

Інститут

ННІ Комп'ютерного моделювання, прикладної фізики та математики

Освітня програма

Комп'ютерні науки

Кафедра

Стратегічне управління

Рівень освіти

Бакалаврі

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Вибіркова

Семестр

6

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Харченко Алла Олександрівна

Alla.Kharchenko@khpi.edu.ua

К.е.н., доцент, доцент кафедри стратегічного управління НТУ «ХПІ»

Авторка понад 70 наукових і навчально-методичних публікацій. 2 статті у виданнях, індексованих у Scopus. (h-index = 3, Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?hl=en&user=VIRAtqIAAAA>); ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8536-2857>; Scopus: <https://www2.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57220059467>).

Провідна лекторка з курсів: «Економетрика», «Дослідження операцій», «Статистичний аналіз даних», «Основи бізнес планування», «Бізнес аналіз».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна формує базові теоретичні знання та набуття практичних навичок щодо бізнес-планування в сучасних бізнес-організаціях, розроблення та реалізації бізнес-планів нового чи існуючого підприємства, випуску нової продукції.

Мета та цілі дисципліни

є оволодіння базовими теоретичними знаннями та набуття практичних навичок щодо бізнес-планування в сучасних бізнес-організаціях, розроблення та реалізації бізнес-планів нового підприємства, випуску нової продукції

Формат занять

Лекції, лабораторні роботи, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК10. Здатність застосовувати методології, технології та інструментальні засоби для управління процесами життєвого циклу інформаційних і програмних систем, продуктів і сервісів інформаційних технологій відповідно до вимог замовника.

СК15. Здатність до аналізу та функціонального моделювання бізнес-процесів, побудови та практичного застосування функціональних моделей організаційно-економічних і виробничо-технічних систем, методів оцінювання ризиків їх проектування.

ВКП1.1 Здатність застосовувати теоретичні та практичні основи планування змісту, строків та вартості проекту, методи вирішення задач дискретної оптимізації при вирішенні практичних задач розробки проекту за допомогою програмних засобів розробки проектів

Результати навчання

РН 11 Володіти навичками управління життєвим циклом програмного забезпечення, продуктів і сервісів інформаційних технологій відповідно до вимог і обмежень замовника, вмінні розробляти проектну документацію (техніко-економічне обґрунтування, технічне завдання, бізнес-план, угоду, договір, контракт).

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 56 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:

Математичний аналіз,

Математичні методи дослідження операцій

Основи управління проектами

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Методи навчання включають лекції з використанням мультимедійної апаратури та практичні заняття. Лекції супроводжується презентацією на екрані. Практичні заняття проводяться з використанням комп'ютерів

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Бізнес-планування, як інструмент управління бізнесом. Методологія та організація бізнес-планування.

Тема 2. Стратегічне планування діяльності підприємства. Стратегія, як концептуальна основа розробки бізнес-плану.

Тема 3. Планування та прогнозування в організації

Тема 4. Тактичне планування. Бізнес-план: структура, особливості розробки

Тема 5. Оперативно-виробниче планування.

Тема 6. Маркетингові дослідження та планування збуту продукції

Тема 6. Основи фінансового планування та бюджетування

Тема 7. Методологія та технологія розробки бізнес-плану

Тема 8. Порядок формування маркетингового плану.

Тема 9. Фінансовий план як складова частина бізнес-плану.

Тема 10. Оцінка показників ефективності проекту.
Тема 11. Ризики проекту. Оцінка ризиків та страхування.
Тема 12. Соціальний та інституційний аналіз проекту

Теми практичних занять

Тема 1. Стратегія, як концептуальна основа розробки бізнес-плану. Технологія проведення SWOT аналізу
Тема 2. Визначення перспектив розвитку бізнесу в обраній галузі. Оцінка конкурентоспроможності підприємства
Тема 3. Використання методів прогнозування при планування діяльності підприємства
Тема 4. Адаптивні методи прогнозування
Тема 5. Лінійне програмування у оперативно-виробничому плануванні
Тема 6. Інструменти мережевого планування. Створення календарного плану
Тема 7. Технологія проведення ABC та XYZ аналізів
Тема 8. Генерація бізнес-ідей. Дизайн-мислення
Тема 9. Поняття проекту: його ознаки, класифікація проектів, учасники проекту, поняття життєвого циклу проекту, фази життєвого циклу проекту. Розробка початкової фази проекту: дослідження інвестиційних можливостей та вибір ідеї проекту
Тема 10. Оцінка конкурентоспроможності продукції
Тема 11. Аналіз безбитковості підприємства
Тема 12. Фінансове планування на підприємстві. Значення, зміст і технологія розробки фінансового плану. Стратегія фінансування. План доходів і видатків. План грошових надходжень і видатків.
Тема 13. Оцінка показників ефективності проекту.
Тема 14. Оцінка ризиків проекту

Теми лабораторних робіт

Не передбачено планом

Самостійна робота

Вивчення тем курсу за допомогою рекомендованої літератури. Підготовка звітів з виконання лабораторних робіт. Підготовка до захисту практичних робіт. Підготовка до перевірки знань у вигляді тестування. Індивідуальне розрахункове завдання

Література та навчальні матеріали

1. Бізнес-планування підприємницької діяльності : Навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. - 264 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/l_2057_17817213.pdf
2. Оливер Кемпкенс Дизайн-мышления. К. : «Форс». 2020. 224 с.
3. Должанський І.З., Загородна Т.З. Бізнес-план: технологія розробки. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 384 с.
4. Бурик А.Ф. Планування діяльності підприємства : Навч. посіб. / А.Ф. Бурик. – К. : ЦУЛ, 2018. – 260 с.
5. Должанський І.З., Загорна Т.О. Бізнес-план: технологія розробки. Навчальний посібник. 2-е видання. К.: ЦУЛ. 2019. - 384 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/2020_Biznes-planuvannja_pidprijemnickoji_dijalnosti.pdf
6. Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Стратегічне управління: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2019. - 272 с.
7. Эрик Рис Бизнес с нуля. Метод Lean Startup для быстрого тестирования идей и выбора бизнес-модели. К. : Альпина Паблик Украина. 2020. 254 с.

8. Ідеї для мікро-бізнесу. Практичні поради. URL:
<http://volodymyrrada.gov.ua/wpcontent/uploads/2020/07/ideyi-dlya-mikrobiznesu-2.pdf>
9. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. / З.С. Варналій, Т.Г. Васильців, Р.Л. Лупак, Р.Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264с.
http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/2020_Biznes-planuvannja_pidprijemnickoji_dijalnosti.pdf
10. Іванова, В.В. Планування і контроль на підприємстві: навчальний посібник / В.В. Іванова. — 2-е видання. — Суми : Університетська книга, 2019. — 443
11. Варналій З.С. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с

Додаткова література

1. Васильченко Г. В., Кафка С. М. Бізнес-планування. Методичні вказівки для сам. роботи студентів. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016 – 45 с.
2. Акулов М. Г. Робоча книга з бізнес-планування: (методичні рекомендації з написання і розробки бізнесплану). Умань: ТОВ "Аналітик", 2017. 56 с.
3. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. / С.М. Макаренко, Н.М. Олійник. Херсон: ТОВ «ВКФ«СТАР-ЛТД», 2017. - 224 с URL:
http://www.dut.edu.ua/uploads/l_729_66428052.pdf
4. Дослідницький тренінг: інноваційна стратегія, генерація ідей, управління мотивацією: навч.-мет. посіб. / за ред. О.І. Савченко. Харків: «Щедра садиба плюс». 2015. 240 с.
5. Верланов Ю.Ю., Верланов О.Ю. Бізнес-планування: теорія та практика. 2014.- 244 с. URL:
http://www.dut.edu.ua/uploads/l_1984_24962584.pdf
6. Олександр Остервальдер, Ів Пинье Построение бизнес-моделей. Настольная книга стратега и новатора. К. : Альпина Паблиш Украина. 2017. 288 с.
7. 9. Лаврів Л. А. Планування діяльності організації : навч. посіб. / Л. А. Лаврів. – Тернопіль : Крок, 2015. – 320 с.
8. Покропивний С.Ф., Соболь С.М., Швиданенко Г.О. Бізнес- план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. Посібник. Київський національний економічний ун-т. – 2-вид., доп. К.: КНЕУ, 2016. 379 с.
9. Карпов В. А. Планування та аналіз підприємницьких проектів : навч. посіб. / В. А. Карпов. – 10 Одеса : ОНЕУ, 2015. – 243 с.
10. Марченко О. І. Планування діяльності підприємства. Практикум : навч. посіб. / О. І. Марченко, Г. Б. Погріщук, В. Л. Фесюк. – Тернопіль : Економічна думка, ТНЕУ, 2015. – 458 с.
11. Михалюк Н. І. Планування діяльності підприємств : навч. посіб. / Н. І. Михалюк. – К. : Ліра-К, 2015. – 620 с.
12. Ясинський В.В., Гайдей О.О. Бізнес-планування: теорія і практика: Навч. посіб. К.: Каравела, 2017. 232 с 17)
13. Макаренко С.М., Олійник М.Н. Бізнес-планування: навч.-метод. посіб. / С.М. Макаренко, М.Н. Олійник. –Херсон: «ТОФ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2017. –224 с.
14. Македон В. В. Бізнес-планування : навч. посіб. / В. В. Македон. – 2-ге вид., перероб. і доп.. – К.: ЦНЛ, 2018. –236 с.
15. Козловський В. О. Бізнес-планування : навч. посіб. / В. О. Козловський, О. Й. Лесько. – 2-ге вид., перероб. і доп.. – Вінниця : видво ВНТУ, 2016. –190 с.
16. Кучеренко В. Р. Бізнес-планування підприємства : навч. посіб. / В. Р. Кучеренко, В. А. Карпов. – 2-ге вид., перероб. і доп. –К. : Знання, 2016. –423 с.
17. Business Planning Guide: Practical Application for SMEs. Published by the Professional Accountants in Business Committee. URL: <https://www.ifac.org/system/files/publications/files/business-planning-guide-pr.pdf>
18. Management and business plan. 2018. URL:
https://www.researchgate.net/publication/328791863_Management_and_business_plan
28. The business competition that worked. American Economic Association. 2017. URL:
<https://www.aeaweb.org/research/nigeria-business-plan-competition-entrepreneurshipemployment-innovation>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкове оцінювання у вигляді екзамену (30%) та поточного оцінювання (70%). Поточне оцінювання складається із оцінок за захист практичних робіт, семестрові модульні тестові контрольні роботи та виконання та захист ІДЗ

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Марина ГРИНЧЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Олена ЛОБАЧ